

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

POLSKA KONFEDERACJA
PRACODAWCÓW PRYWATNYCH
• SEKRETAN

29.06.2012

W P Ł Y N Ę Ł O

L.dz. .... 1671 / 2023 .....

DKZU-JP-DI-0211-7(3)/2012

Warszawa, 2012-06-27

Wg rozdzielnika

M. Zdzieniec
dr. P. J. Szymanski

Stosownie do postanowień uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), uprzejmie informuję, że na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, jak również na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (w zakładce *Rządowy Proces Legislacyjny*), zamieszczone został projekt rozporządzenia *Ministra Edukacji Narodowej w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych*

Zwracam się z uprzejmą prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag do ww. projektów w terminie 30 dni. Ewentualne uwagi proszę przesać również w wersji elektronicznej na adres: jadwiga.parada@men.gov.pl

Jednocześnie uprzejmie informuję, że brak uwag w tym terminie pozwolę sobie uznać za akceptację projektów.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Tadeusz Sławecki
SEKRETARZ STANU

41. Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”
42. Zarząd Główny Polskiego Związku Niewidomych
43. Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich
44. Zarząd Główny Stowarzyszenia Oświatowców Polskich
45. Zarząd Główny Towarzystwa Wiedzy Powszechnej
46. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
47. Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego
48. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego „Budowlani”
49. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce
50. Związek Gmin Wiejskich RP
51. Związek Miast Polskich
52. Związek Powiatów Polskich
53. Związek Województw RP

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia .....2012 r.

w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych

Na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych przeprowadzających egzamin czeladniczy, egzamin mistrzowski oraz egzamin sprawdzający wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle;
- 2) warunki dopuszczania do egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w pkt 1;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w pkt 1;
- 4) wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych;
- 5) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, z 2009 r. Nr 6, poz. 33 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1206 i Nr 207, poz. 1230.

(Europass), a także sposoby wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.

§ 2.1. Komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zwane dalej „komisjami”, przeprowadzają egzaminy czeladnicze, egzaminy mistrzowskie oraz egzaminy sprawdzające wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o których mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, zwane dalej „egzaminami”.

2. Komisje przeprowadzają także egzaminy sprawdzające, o których mowa w art. 53d ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.³⁾) na warunkach i w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 53m tej ustawy.

§ 3. 1. Egzamin czeladniczy oraz egzamin mistrzowski są formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, określonego w:

- 1) klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
- 2) klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

2. Egzamin sprawdzający wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła, o którym mowa w art. 3 ust. 3i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, zwany dalej „egzaminem sprawdzającym”, jest formą oceny poziomu opanowania wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

§ 4. 1. Komisję powołuje właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej na pięcioletnią kadencję.

2. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej może przedłużyć lub skrócić długość kadencji komisji.

3. Siedzibą komisji jest siedziba izby rzemieślniczej.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 81, poz. 531, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1593, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 i 1726 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1206 i 1211 i Nr 291, poz. 1707.

4. O powołaniu komisji izba rzemieślnicza informuje Związek Rzemiosła Polskiego.

§ 5. 1. Liczba członków komisji jest uzależniona od liczby kandydatów przystępujących do egzaminu i ustalana jest w sposób zapewniający rzetelne przeprowadzenie egzaminu.

2. Spośród członków komisji właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej wyznacza:

- 1) przewodniczącego komisji;
- 2) zastępców przewodniczącego komisji;
- 3) sekretarzy komisji.

3. Przewodniczący komisji i zastępcy przewodniczącego komisji posiadają wykształcenie wyższe oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji i zastępcy przewodniczącego komisji mogą posiadać:

- 1) wykształcenie średnie i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza, albo
- 2) wykształcenie średnie i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika, albo
- 3) wykształcenie zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza w zawodzie unikatowym, którego dotyczy egzamin, oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza.

5. Członkowie komisji inni niż wymienieni w ust. 2 posiadają:

- 1) wykształcenie co najmniej zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania

zawodu, którego dotyczy egzamin, lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu mistrza, albo

- 2) wykształcenie co najmniej średnie i tytuł technika w zawodzie, którego dotyczy egzamin, lub w zawodzie wchodzącym w zakres tego zawodu, oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, którego dotyczy egzamin lub zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu, po uzyskaniu tytułu technika.

6. Przewodniczący komisji, zastępcy przewodniczącego komisji oraz członkowie komisji inni niż wymienieni w ust. 2, posiadają przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.⁴⁾), lub ukończony kurs pedagogiczny wymagany od instruktorów praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁵⁾).

7. Przewodniczącym komisji, zastępcami przewodniczącego komisji oraz członkami komisji innymi niż wymienieni w ust. 2, mogą być także osoby, które są wpisane do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

8. Sekretarze komisji są wyznaczani spośród pracowników organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, posiadających co najmniej wykształcenie średnie oraz co najmniej dwuletni staż pracy w organizacji samorządu

---

⁴⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2011 r. Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.

⁵⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206.

gospodarczego rzemiosła. Sekretarze komisji sprawują obsługę administracyjno-biurową komisji.

9. Osoby wchodzące w skład komisji są obowiązane ukończyć co najmniej jeden raz w okresie kadencji szkolenie zorganizowane przez izbę rzemieślniczą, o którym mowa w art. 3 ust. 3g pkt 7 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiosle, zwanej dalej „ustawą”.

10. W skład komisji nie może wchodzić osoba sprawująca funkcję organu statutowego lub będąca członkiem organu statutowego izby rzemieślniczej powołującego komisję.

11. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej może odwołać osobę wchodzącą w skład komisji przed upływem kadencji komisji. Informację o odwołaniu wraz z uzasadnieniem izba rzemieślnicza przesyła odwołanej osobie.

12. Izba rzemieślnicza prowadzi wykaz komisji przeprowadzających egzaminy oraz wykaz osób wchodzących w skład poszczególnych komisji wraz z potwierdzeniami ukończenia szkolenia, o którym mowa w ust. 9.

§ 6. 1. Komisja przeprowadza egzaminy w zespołach egzaminacyjnych, powołanych przez przewodniczącego komisji w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

2. W skład zespołu egzaminacyjnego przeprowadzającego egzamin czeladniczy i egzamin sprawdzający wchodzi co najmniej cztery osoby:

- 1) przewodniczący komisji lub jego zastępca - jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego;
- 2) co najmniej dwóch członków komisji - jako członkowie zespołu egzaminacyjnego;
- 3) sekretarz komisji – jako sekretarz zespołu egzaminacyjnego.

3. W skład zespołu egzaminacyjnego przeprowadzającego egzamin mistrzowski wchodzi co najmniej pięć osób:

- 1) przewodniczący komisji lub jego zastępca - jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego;
- 2) co najmniej trzech członków komisji - jako członkowie zespołu egzaminacyjnego;
- 3) sekretarz komisji – jako sekretarz zespołu egzaminacyjnego.

4. W skład zespołu egzaminacyjnego nie może wchodzić osoba prowadząca zajęcia z kandydatem lub inna osoba pozostająca z kandydatem w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności, albo która w okresie ostatnich trzech lat pozostawała z kandydatem w stosunku pracy lub zlecenia.

5. Osoba wchodząca w skład zespołu egzaminacyjnego informuje na piśmie przewodniczącego komisji o zaistnieniu przesłanek, o których mowa w ust. 4.

6. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego sprawuje obsługę administracyjno-biurową zespołu egzaminacyjnego. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego nie uczestniczy w przeprowadzaniu egzaminu ani w ocenianiu i ustalaniu wyniku egzaminu.

§ 7. Do egzaminu czeladniczego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako młodociany pracownik oraz dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych;
- 2) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 3) jest uczestnikiem praktycznej nauki zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 4) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
- 6) posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin oraz udokumentowany co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;

- 7) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, a także udokumentowany co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

§ 8. Do egzaminu mistrzowskiego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany:
  - a) co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego, albo
  - b) co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, łącznie przed i po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 2) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz udokumentowany co najmniej sześcioletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej;
- 3) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
- 4) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł mistrza w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu mistrza;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, dających wykształcenie średnie i kształcących w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje

egzamin, oraz tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także udokumentowany co najmniej dwuletni okres wykonywania zawodu, w zawodzie, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;

- 6) posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej na kierunku lub w specjalności w zakresie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz udokumentowany co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego.

§9. Do egzaminu sprawdzającego dopuszcza się osobę, która ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej z zakresu umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, którego dotyczy egzamin, oraz posiada zaświadczenie potwierdzające ukończenie tej formy kształcenia.

§ 10. 1. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu składa się w izbie rzemieślniczej, z tym że osoba, o której mowa w § 7 pkt 1, składa wniosek w izbie rzemieślniczej, w której zrzeszony jest rzemieślnik, u którego ukończyła naukę zawodu, lub cech sprawujący z upoważnienia izby rzemieślniczej nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 3 ust. 6 ustawy.

2. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu do wniosku dołącza:

- 1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa odpowiednio w § 7, 8 lub 9, oraz przedstawia oryginały tych dokumentów w celu potwierdzenia zgodności kopii z oryginałem przez izbę rzemieślniczą lub - z upoważnienia izby rzemieślniczej - przez cech;
- 2) jedną fotografię o wymiarach 37x52 mm, jeżeli osoba ta ubiega się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego;
- 3) potwierdzenie wniesienia opłaty za egzamin, o której mowa w art. 3 ust. 3g pkt 4 ustawy.

3. Osoba, o której mowa w § 7 pkt 1, składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego na dwa miesiące przed terminem zakończenia nauki zawodu u rzemieślnika, a w przypadku gdy doksztalcenie teoretyczne realizowała w szkole - po zakończeniu zajęć edukacyjnych.

4. Osoba, o której mowa w § 7 pkt 3, składa wniosek o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego na dwa miesiące przed terminem zakończenia praktycznej nauki zawodu dorosłych.

§ 11. 1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i dotychczasowych szkół ponadpodstawowych, dających wykształcenie średnie i kształcących w zawodzie, z którego przeprowadza się egzamin czeladniczy, oraz absolwenci szkół wyższych na kierunkach lub w specjalnościach, których dotyczy egzamin czeladniczy, mogą być zwolnieni ze zdawania niektórych tematów etapu teoretycznego tego egzaminu. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem z danego tematu oceny wpisanej na świadectwie lub dyplomie ukończenia szkoły lub na dyplomie ukończenia szkoły wyższej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku wpisanej na świadectwie lub dyplomie ukończenia szkoły oceny dopuszczającej z odpowiedniego tematu etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego zdający uzyskuje ocenę dostateczną.

3. Laureaci sześciu pierwszych miejsc olimpiad i turniejów o zasięgu ogólnopolskim, obejmujących problematykę danego zawodu, organizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także konkursów zawodowych organizowanych przez stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze i inne organizacje gospodarcze, mogą być zwolnieni ze zdawania jednego z etapów egzaminu czeladniczego.

4. Jeżeli zakres olimpiady, turnieju lub konkursu zawodowego obejmuje niektóre tematy etapu teoretycznego lub zadania egzaminacyjne etapu praktycznego egzaminu czeladniczego, zwolnienie dotyczy wyłącznie tych tematów lub zadań egzaminacyjnych, które były przedmiotem olimpiady, turnieju lub konkursu zawodowego.

5. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 3 i 4, jest równoznaczne z uzyskaniem z tematów, zadań egzaminacyjnych lub etapu egzaminu czeladniczego oceny najwyższej.

6. Osoby posiadające uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, są zwolnione ze zdawania egzaminu mistrzowskiego z zakresu tematów, o których mowa w § 13 ust. 6 pkt 1 lit. h oraz i.

7. Uprawnienie do zwolnienia stwierdza izba rzemieślnicza.

§ 12. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, w porozumieniu z izbą rzemieślniczą, ustala listy zdających egzamin czeladniczy, egzamin mistrzowski lub egzamin sprawdzający.

§ 13. 1. Egzamin przeprowadza się w dwóch etapach: praktycznym i teoretycznym.

2. Kolejność zdawania etapów egzaminu ustala przewodniczący komisji w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

3. Etap praktyczny egzaminu polega na samodzielnym wykonaniu przez zdającego zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.

4. Etap teoretyczny egzaminu przeprowadza się:

1) w przypadku egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego - w części pisemnej i części ustnej;

2) w przypadku egzaminu sprawdzającego - w części ustnej.

5. Na egzaminie czeladniczym w etapie teoretycznym:

1) część pisemna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) rachunkowość zawodowa,
- b) dokumentacja działalności gospodarczej,
- c) rysunek zawodowy,
- d) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- e) podstawowe zasady ochrony środowiska,
- f) podstawowe przepisy prawa pracy,
- g) podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem;

2) część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) technologia,
- b) maszynoznawstwo,
- c) materiałoznawstwo.

6. Na egzaminie mistrzowskim w etapie teoretycznym:

1) część pisemna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) rachunkowość zawodowa wraz z kalkulacją,
- b) dokumentacja działalności gospodarczej,
- c) rysunek zawodowy,
- d) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- e) podstawowe zasady ochrony środowiska,
- f) podstawowe przepisy prawa pracy,
- g) podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem,
- h) podstawy psychologii i pedagogiki,
- i) metodyka nauczania;

2) część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

- a) technologia,
- b) maszynoznawstwo,
- c) materiałoznawstwo.

7. Na egzaminie sprawdzającym w etapie teoretycznym część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu:

- 1) umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, którego dotyczy egzamin;
- 2) następujących tematów:
  - a) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
  - b) podstawowe zasady ochrony środowiska.

§ 14. 1. Zadania egzaminacyjne do etapu praktycznego egzaminu i pytania do części pisemnej oraz części ustnej etapu teoretycznego egzaminu, a także zestawy tych pytań przygotowują członkowie zespołu egzaminacyjnego w uzgodnieniu z przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego, z uwzględnieniem odpowiednio standardów wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 3a ustawy, i podstawy programowej kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 3 ust. 3b ustawy.

2. W przypadku zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zadania i pytania dotyczą wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego

określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 7).

3. Zadania, pytania oraz zestawy pytań, o których mowa w ust. 1, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przedstawia do zatwierdzenia izbie rzemieślniczej.

4. Izba rzemieślnicza przechowuje, przygotowuje i przekazuje materiały egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

5. Przy ustalaniu zadań egzaminacyjnych do etapu praktycznego egzaminu i miejsca ich wykonania bierze się pod uwagę niepełnosprawności zdającego.

6. Termin i miejsce przeprowadzenia etapu praktycznego oraz poszczególnych części etapu teoretycznego egzaminu ustala przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

§ 15. 1. Czas trwania etapu praktycznego:

- 1) w przypadku egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego - nie może być krótszy niż 120 minut i nie może być dłuższy niż 24 godziny łącznie w ciągu trzech dni;
- 2) w przypadku egzaminu sprawdzającego - nie może być dłuższy niż 8 godzin.

2. Etap praktyczny egzaminu przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych, posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania przez zdającego zadań egzaminacyjnych.

3. W trakcie przeprowadzania etapu praktycznego każdy zdający pracuje przy osobnym stanowisku pracy.

4. Nadzór nad wykonywaniem przez zdającego zadań egzaminacyjnych etapu praktycznego egzaminu sprawuje co najmniej dwóch członków zespołu egzaminacyjnego wyznaczonych przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.

§ 16. 1. Czas trwania części pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego nie może być krótszy niż 45 minut i nie może być dłuższy niż 210 minut.

2. Część pisemna etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego odbywa się w warunkach zapewniających samodzielną pracę zdającego.

3. W części pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego zdający odpowiada na co najmniej dwa pytania z zakresu każdego tematu egzaminu, zawarte w arkuszu egzaminacyjnym przygotowanym przez izbę rzemieślniczą.

§ 17. 1. Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego egzaminu nie może być dłuższy niż 30 minut.

2. W części ustnej etapu teoretycznego egzaminu zdający losuje jeden zestaw zawierający po trzy pytania z zakresu każdego tematu egzaminu. Na zapoznanie się z treścią pytań zdający ma około 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części ustnej etapu teoretycznego egzaminu.

§ 18. Na etap praktyczny i etap teoretyczny egzaminu zdający zgłasza się z dowodem osobistym lub innym dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym jego tożsamość.

§ 19. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego w szczególności:

- 1) powiadamia przewodniczącego i członków zespołu egzaminacyjnego o terminach i miejscach przeprowadzenia egzaminu;
- 2) powiadamia zdających, na co najmniej 14 dni przed ustalonym terminem egzaminu, o terminie i miejscu zdawania etapu teoretycznego oraz etapu praktycznego;
- 3) sprawdza warunki do przeprowadzenia egzaminu.

§ 20. 1. Szczegółowe kryteria oceniania etapu praktycznego i etapu teoretycznego egzaminu opracowuje komisja. Przewodniczący komisji przedstawia szczegółowe kryteria oceniania do zatwierdzenia izbie rzemieślniczej.

2. Oceny ustala zespół egzaminacyjny, w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący - 6;
- 2) stopień bardzo dobry - 5;
- 3) stopień dobry - 4;

- 4) stopień dostateczny - 3;
- 5) stopień niedostateczny - 2.

3. Ocenę etapu praktycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych za każde zadanie egzaminacyjne.

4. Ocenę części pisemnej etapu teoretycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych z każdego tematu egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego.

5. Ocenę części ustnej etapu teoretycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych z każdego tematu egzaminu.

6. Ocenę etapu teoretycznego egzaminu ustala się:

- 1) w przypadku egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego - na podstawie ocen wystawionych za część pisemną i część ustną;
- 2) w przypadku egzaminu sprawdzającego - na podstawie oceny wystawionej za część ustną.

7. Ocenę końcową egzaminu ustala się na podstawie ocen wystawionych z obu etapów egzaminu.

§ 21. Zdający zdał egzamin, jeżeli z etapu praktycznego i etapu teoretycznego egzaminu uzyskał co najmniej oceny dostateczne.

§ 22. 1. Ocena niedostateczna z co najmniej jednego zadania egzaminacyjnego etapu praktycznego egzaminu decyduje o niedostatecznej ocenie z tego etapu.

2. Zdający, który otrzymał ocenę niedostateczną z zadania lub zadań egzaminacyjnych etapu praktycznego egzaminu, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego to zadanie lub zadania.

3. Zdający, który otrzymał ocenę niedostateczną z tematu lub tematów części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego egzaminu, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego ten temat lub tematy.

4. Egzamin poprawkowy przeprowadza zespół egzaminacyjny w terminie i miejscu ustalonym przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

5. Na wniosek zdającego egzamin poprawkowy może obejmować cały etap albo odpowiednią część pisemną lub ustną etapu teoretycznego.

6. Po upływie dwóch lat od daty pierwszego egzaminu osoby, o których mowa w ust. 2 i 3, zdają egzamin w pełnym zakresie.

§ 23. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego informuje zdających o wynikach etapu praktycznego i etapu teoretycznego egzaminu, ogłasza wyniki końcowe egzaminu oraz informuje zdających o prawie złożenia skargi dotyczącej prawidłowości przeprowadzenia egzaminu, o której mowa w art. 3 ust. 3g pkt 6 ustawy.

§ 24. 1. Kwestie sporne powstałe podczas egzaminu rozstrzyga przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z sekretarzem tego zespołu.

2. Skargę dotyczącą prawidłowości przeprowadzenia egzaminu zdający może złożyć do izby rzemieślniczej w terminie trzech dni od dnia zakończenia egzaminu.

3. Izba rzemieślnicza rozpatruje skargę w terminie siedmiu dni od dnia jej otrzymania.

4. W przypadku nieuwzględnienia skargi zdający może zwrócić się o rozpatrzenie skargi do Związku Rzemiosła Polskiego, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania odpowiedzi izby rzemieślniczej.

5. Związek Rzemiosła Polskiego rozpatruje skargę w terminie czternastu dni od dnia jej otrzymania.

§ 25. 1. W czasie egzaminu oraz podczas posiedzeń zespołu egzaminacyjnego mogą być obecni, w charakterze obserwatorów, delegowani przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz Związku Rzemiosła Polskiego, upoważnieni przez izbę rzemieślniczą przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, do której zdający uczęszczał, oraz - za zgodą przewodniczącego komisji - pracodawcy, u których odbywała się nauka zawodu lub szkolenie, i nauczyciele szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Osoby te nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu ani w ocenianiu i ustalaniu wyniku egzaminu.

2. Osoby wchodzące w skład zespołu egzaminacyjnego oraz osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do nieujawniania informacji dotyczących prac zespołu egzaminacyjnego, w tym informacji dotyczących ustalania ocen.

§ 26. 1. Osoba, która z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpiła do egzaminu albo odpowiedniego etapu lub części etapu tego egzaminu albo która przerwała egzamin, ma prawo przystąpić do egzaminu lub odpowiednio do etapu lub jego części w kolejnych terminach przeprowadzania egzaminu w ciągu dwóch lat od daty pierwszego egzaminu.

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust.1, egzamin zdaje się w pełnym zakresie.

§ 27. 1. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego sporządza indywidualny protokół z egzaminu dla każdego zdającego.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) pieczęć podłużną izby rzemieślniczej;
- 2) rodzaj egzaminu;
- 3) nazwę zawodu;
- 4) skład zespołu egzaminacyjnego;
- 5) imię i nazwisko zdającego oraz datę i miejsce jego urodzenia;
- 6) numer PESEL zdającego, a w przypadku zdającego, który nie posiada numeru PESEL – numer dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
- 7) datę ustalenia oceny końcowej egzaminu;
- 8) zadania egzaminacyjne etapu praktycznego;
- 9) tematy części ustnej i pisemnej etapu teoretycznego egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego albo części ustnej etapu teoretycznego egzaminu sprawdzającego;
- 10) oceny z każdego zadania egzaminacyjnego i tematu;
- 11) oceny z każdego etapu egzaminu i ocenę końcową;
- 12) podpisy przewodniczącego, członków i sekretarza zespołu egzaminacyjnego;
- 13) informację o egzaminie poprawkowym, jeżeli zdający przystąpił do tego egzaminu.

Do protokołu sekretarz zespołu egzaminacyjnego dołącza arkusz egzaminacyjny danego zdającego, o którym mowa w § 16 ust. 3.

3. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego na podstawie protokołów, o których mowa w ust. 1, sporządza protokół zbiorczy danego egzaminu, który zawiera w szczególności: pieczęć podłużną izby rzemieślniczej, rodzaj egzaminu, nazwę

zawodu, skład zespołu egzaminacyjnego, listę zdających, oceny końcowe z egzaminu oraz podpisy przewodniczącego i sekretarza zespołu egzaminacyjnego. Do protokołu zbiorczego sekretarz zespołu egzaminacyjnego dołącza pismo, o którym mowa w § 6 ust. 5.

4. Izba rzemieślnicza prowadzi:

- 1) rejestr wniosków o dopuszczenie do egzaminu mistrzowskiego, rejestr wniosków o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego i rejestr wniosków o dopuszczenie do egzaminu sprawdzającego; rejestry zawierają: numer ewidencyjny i datę wpływu wniosku, nazwisko i imię składającego wniosek, adres zamieszkania i nazwę zawodu;
- 2) księgę wieczystą egzaminów mistrzowskich i księgę wieczystą egzaminów czeladniczych; księgi wieczyste zawierają: liczbę porządkową, nazwisko i imię osoby, która zdała egzamin, miejsce i datę urodzenia, datę egzaminu, nazwę zawodu i symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy, ocenę końcową z egzaminu, skład zespołu egzaminacyjnego oraz miejsce na uwagi;
- 3) skorowidz alfabetyczny księgi wieczystej, o której mowa w ust. 2, zawierający nazwiska i imiona osób, które zdały egzamin, oraz liczby porządkowe, pod którymi zostały wpisane do księgi wieczystej;
- 4) rejestr egzaminów sprawdzających zawierający: liczbę porządkową, nazwisko i imię osoby, która zdała egzamin sprawdzający, datę i miejsce urodzenia, wykaz potwierdzonych umiejętności zawodowych, datę wystawienia zaświadczenia.

5. Dokumentację, o której mowa w ust. 1-4 i § 5 ust. 12, przechowuje się według zasad określonych w przepisach w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych.

§ 28. 1. Podstawą ustalenia wysokości wynagrodzenia przewodniczącego komisji, zastępcy przewodniczącego komisji, sekretarza komisji oraz pozostałych członków komisji za udział w przeprowadzonym egzaminie jest ustalona przez izbę rzemieślniczą opłata odpowiednio za egzamin czeladniczy, egzamin mistrzowski, oraz egzamin sprawdzający, wnoszona przez osobę przystępującą do tego

egzaminu. Wysokość wynagrodzenia za udział w przeprowadzonym egzaminie jednego zdającego nie może przekroczyć:

1) na egzaminie czeladniczym dla:

- a) przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy - 4 % podstawy,
- b) sekretarza komisji - 3 % podstawy,
- c) członka komisji innego niż wymieniony w lit. a i b - 3 % podstawy;

2) na egzaminie mistrzowskim dla:

- a) przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy - 5 % podstawy,
- b) sekretarza komisji - 4 % podstawy,
- c) członka komisji innego niż wymieniony w lit. a i b - 4 % podstawy;

3) na egzaminie sprawdzającym dla:

- a) przewodniczącego komisji oraz jego zastępcy – 3% podstawy,
- b) sekretarza komisji – 2% podstawy,
- c) członka komisji innego niż wymieniony w lit. a i b - 2 % podstawy.

2. Wynagrodzenie ustala i wypłaca izba rzemieślnicza, przy której powołano komisję.

§ 29. 1. Osobie, która zdała egzamin czeladniczy, izba rzemieślnicza wydaje świadectwo czeladnicze.

2. Osobie, która zdała egzamin mistrzowski, izba rzemieślnicza wydaje dyplom mistrzowski.

3. Osobie, która zdała egzamin sprawdzający, izba rzemieślnicza wydaje zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

§ 30. 1. Świadectwo czeladnicze drukuje się na białym papierze pokrytym siatką ozdobną - gilozem (poddrukiem) w kolorze zielonym. Pierwsza strona świadectwa czeladniczego jest zdobiona gilozem z literami RP oraz z logo rzemiosła, druga strona jest zdobiona gilozem bez tych liter i bez logo rzemiosła.

2. Dyplom mistrzowski drukuje się na białym papierze pokrytym siatką ozdobną - gilozem (poddrukiem) w kolorze ciemnoczerwonym. Pierwsza strona dyplomu mistrzowskiego jest zdobiona gilozem z literami RP oraz z logo rzemiosła, druga strona jest zdobiona gilozem bez tych liter i bez logo rzemiosła.

3. Zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego drukuje się na białym papierze pokrytym siatką ozdobną – gilozem (poddrukiem) w kolorze

jasnoniebieskim. Pierwsza strona zaświadczenia jest zdobiona giloszem z literami RP oraz z logo rzemiosła, druga strona jest zdobiona giloszem bez tych liter i bez logo rzemiosła.

4. Świadectwo czeladnicze, dyplom mistrzowski i zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego mają format A4 (210 x 297 mm). Margines gilosza wynosi 15 mm z każdej strony od krawędzi świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego. Gramatura papieru wynosi 220 g/m².

5. Dla świadectwa czeladniczego ustala się symbol IRz-II/1, dla dyplomu mistrzowskiego – IRz-II/2, dla zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego – symbol IRz-II/3.

6. Wzór świadectwa czeladniczego, wzór dyplomu mistrzowskiego oraz wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, stanowią załączniki nr 1-3 do rozporządzenia.

7. Świadectwo czeladnicze i dyplom mistrzowski opatruje się w miejscach oznaczonych we wzorach druków pieczęcią urzędową izby rzemieślniczej, przy której została powołana komisja, o średnicy 36 mm, a w miejscach przeznaczonych na umieszczenie fotografii – także pieczęcią urzędową o średnicy 20 mm.

8. Zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego opatruje się w miejscu oznaczonym we wzorze druku pieczęcią izby rzemieślniczej.

9. W świadectwie czeladniczym i dyplomie mistrzowskim w miejscu przeznaczonym na wpisanie numeru wpisuje się liczbę porządkową, pod którą osoba, która zdała egzamin, jest wpisana w odpowiedniej księdze wieczystej, o której mowa w § 27 ust. 4 pkt 2. W zaświadczeniu o zdaniu egzaminu sprawdzającego w miejscu przeznaczonym na wpisanie numeru wpisuje się liczbę porządkową, pod którą osoba, która zdała egzamin, jest wpisana do rejestru, o którym mowa w § 27 ust. 4 pkt 4.

10. Świadectwo czeladnicze, dyplom mistrzowski i zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego podpisują prezes izby rzemieślniczej i przewodniczący komisji.

11. Druki świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich i zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego są drukami ścisłego zarachowania.

§ 31. 1. Na wniosek osoby, która uzyskała świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski, izba rzemieślnicza wydaje odpowiednio suplement do świadectwa czeladniczego lub suplement do dyplomu mistrzowskiego (Europass), sporządzony na podstawie odpowiednio opisu kwalifikacji absolwenta albo opisu zawodu, określonych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie, albo opisu kształcenia w danym zawodzie określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, albo na podstawie standardu wymagań egzaminacyjnych ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego.

2. Na suplementcie wpisuje się numer odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, imię (imiona) i nazwisko posiadacza odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, nazwę odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, a w przypadku gdy suplement jest wydawany w języku obcym - także nazwę odpowiednio świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w tłumaczeniu, profil umiejętności i kompetencji, zawody dostępne dla posiadacza odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, podstawę wydania odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, a także zamieszcza się opis przebiegu kształcenia zakończonego uzyskaniem odpowiednio świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego.

3. Na suplementcie, w miejscu przeznaczonym na zamieszczenie opisu przebiegu kształcenia zakończonego uzyskaniem świadectwa czeladniczego albo dyplomu mistrzowskiego, podaje się informacje o odbytych przez posiadacza świadectwa lub dyplomu kształceniach zawodowych, będących podstawą dopuszczenia do egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego.

4. Na suplementcie w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji dotyczących krajowego punktu informacyjnego, wpisuje się adres strony internetowej instytucji wyznaczonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pełnienia funkcji Krajowego Centrum Europass.

5. Dla suplementu do świadectwa czeladniczego ustala się symbol IRz-II/4, dla suplementu do dyplomu mistrzowskiego – symbol IRz-II/5

6. Wzór suplementu do świadectwa czeladniczego oraz wzór suplementu do dyplomu mistrzowskiego stanowią załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia.

§ 32. 1. Osoba, która utraciła oryginał świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, może wystąpić do izby rzemieślniczej, która wydała ten dokument, z pisemnym wnioskiem o wydanie duplikatu świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

2. Izba rzemieślnicza sporządza duplikat świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego na podstawie protokołu z egzaminu, o którym mowa w § 27 ust. 1, oraz odpowiednio księgi wieczystej i rejestru, o których mowa w § 27 ust. 4 pkt 2 i 4.

3. Duplikat wystawia się na druku według wzoru obowiązującego w dacie wystawienia oryginału świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, z zastrzeżeniem ust. 4. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz "duplikat", a pod tekstem dodać wyrazy "oryginał podpisali" i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, oraz umieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć pieczęcią urzędową. Na duplikacie nie umieszcza się fotografii.

4. Jeżeli izba rzemieślnicza posiada dokumentację przebiegu egzaminu, a brak jest druku świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego, według wzoru obowiązującego w dacie wystawienia oryginału, duplikat wystawia się na przygotowanym przez izbę rzemieślniczą formularzu zgodnym z treścią oryginału świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

5. W odpowiedniej księdze wieczystej, o której mowa w § 27 ust. 4 pkt 2, należy umieścić adnotację o wydaniu duplikatu świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego, a w rejestrze, o którym mowa § 27 ust. 4 pkt 4, - adnotację o wydaniu duplikatu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego.

6. Duplikat ma moc oryginału i może być wystawiony ponownie.

7. W przypadku likwidacji izby rzemieślniczej duplikat świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego wydaje izba rzemieślnicza wskazana przez Związek Rzemiosła Polskiego.

8. Jeżeli brak jest dokumentacji przebiegu egzaminu lub nie jest ona wystarczająca do wystawienia duplikatu, odtworzenie oryginału świadectwa

czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego może nastąpić na podstawie przepisów o odtworzeniu dyplomów i świadectw ukończenia nauki, w drodze postępowania sądowego.

§ 33. 1. Legalizacji świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich i zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą dokonuje Związek Rzemiosła Polskiego.

2. Legalizacji dokonuje się przez umieszczenie na świadectwie czeladniczym, dyplomie mistrzowskim lub zaświadczeniu o zdaniu egzaminu sprawdzającego odpowiednio:

1) klauzuli w brzmieniu:

a) "Stwierdza się autentyczność świadectwa czeladniczego Nr ..... wydanego w dniu ..... przez .....";

b) "Stwierdza się autentyczność dyplomu mistrzowskiego Nr ..... wydanego w dniu ..... przez .....";

c) "Stwierdza się autentyczność zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego Nr ..... wydanego w dniu ..... przez ....."

- z podaniem pełnej nazwy i siedziby izby rzemieślniczej;

2) podpisu osoby upoważnionej do legalizacji świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego i pieczęci imiennej; odcisk pieczęci powinien być wyraźny;

3) pieczęci urzędowej Związku Rzemiosła Polskiego;

4) nazwy miejscowości, w której znajduje się siedziba Związku Rzemiosła Polskiego;

5) daty dokonania legalizacji.

§ 34. 1. Świadectwa czeladnicze, dyplomy mistrzowskie i zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego są wydawane przez izby rzemieślnicze nieodpłatnie.

2. Za wydanie duplikatu świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego oraz za legalizację świadectwa czeladniczego, dyplomu mistrzowskiego lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego przeznaczonego do obrotu prawnego z zagranicą pobiera się opłatę w wysokości równej kwocie opłaty skarbowej od legalizacji dokumentu.

§ 35. Komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych powołane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, działają do końca kadencji, na którą zostały powołane, chyba że długość kadencji zostanie przedłużona lub skrócona, zgodnie z § 4 ust. 2.

§ 36. Do wniosków o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się dotychczasowe przepisy.

§37. 1. Osoby dopuszczone do egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, przystępują do tego egzaminu zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

2. Osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu czeladniczego albo egzaminu mistrzowskiego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, kontynuują zdawanie egzaminu zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

3. Osoby wymienione w ust. 1 i 2, po zdaniu egzaminu czeladniczego lub egzaminu mistrzowskiego, otrzymują odpowiednio świadectwo czeladnicze albo dyplom mistrzowski na druku według dotychczasowego wzoru.

§ 38. 1. Świadectwa czeladnicze i dyplomy mistrzowskie, na drukach według dotychczasowych wzorów, mogą być wydawane do końca lutego 2013 r.

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1, świadectwa czeladnicze i dyplomy mistrzowskie wydaje się na drukach według wzorów określonych w rozporządzeniu, z zastrzeżeniem § 37.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.⁶⁾

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

DYREKTOR
DEPARTAMENTU KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Ewa Kunkowska-Kruk

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 października 2005 r. w sprawie egzaminów kwalifikacyjnych na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. Nr 215, poz. 1820), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206).

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO
Joanna Rozwadowska-Skrzeczyńska
radca prawny

20.06.2012

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

ŚWIADECTWO CZELADNICZE

Pani/Pan .....
imię (imiona) i nazwisko

urodzon ..... dnia ..... r.

w .....

woj. ....

zdał .... egzamin czeladniczy przed Komisją Egzaminacyjną

.....

mp. ....
(nazwa izby rzemieślniczej)

otrzymał ... ocenę ..... i uzyskał ... tytuł

CZELADNIKA

w zawodzie

Świadectwo czeladnicze jest dokumentem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiosle, (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.)

Nr .....

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

PREZES
IZBY RZEMIEŚLNICZEJ

mp.

.....
(pieczęć, podpis)

.....
(siedziba izby rzemieślniczej, data)

Skala ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.